

СИЛАБУС

освітнього компонента

«Психологія творчості з тренінгом креативності»

Ступінь освіти:

фаховий молодший бакалавр

Освітньо-професійна
програма:

Психологія

Галузь знань:

05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність:

053 Психологія

Посилання на курс у системі
дистанційного навчання:

<https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1611>

Семестр:
III

Кількість
кредитів:
3

Мова викладання:
державна (українська)

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу:

Столяренко Ольга Борисівна,
кандидат психологічних наук, доцент

Контактна
інформація:

тел. +380963403290
e-mail. stolyarenko.ob@gmail.com

Інформація про
консультації (за
потреби):

очна/онлайн (Viber, Google Meet, Zoom) (за потреби)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни:	<i>полягає у створенні умов для засвоєння студентами загальних уявлень щодо методологічних, науково-методичних та прикладних проблем галузі, у знайомстві з підходами до вивчення психологічних аспектів творчої діяльності та засобами психологічного дослідження та оцінки креативності та формування у студентів навичок роботи з тренінговою групою для розвитку креативності.</i>
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	

Форма навчання	очна
Статус навчальної дисципліни	<i>Вибірковий освітній компонент</i>
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	Перелік раніше здобутих результатів навчання: <i>Вступ до спеціальності, Соціальна психологія, Основи соціально-психологічного тренінгу, Психологія спілкування та етичні засади діяльності психолога.</i>
Підсумковий (семестровий, річний) контроль	<i>Диференційований залік</i>

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
<i>РН 1.</i>	Аналізувати, порівнювати та пояснювати психічні й соціально-психологічні явища.
<i>РН 2.</i>	Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
<i>РН 4.</i>	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
<i>РН 5.</i>	Користуватися діагностичними методиками, які дозволяють оцінити індивідуальні особливості особистості; інтерпретувати власні психічні стани; проводити елементарні психологічні дослідження.
<i>РН 8.</i>	Знати та розуміти зміст й основні стратегії професійної діяльності психолога в системі інклюзивної освіти.
<i>РН 9.</i>	Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.
<i>РН 10.</i>	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
<i>РН 12.</i>	Обирати та реалізовувати ефективні методи просвітницької та психопрофілактичної роботи, заходи психологічної допомоги, відповідно до вимог замовника та з урахуванням індивідуальних особливостей особистості.
<i>РН 13.</i>	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
<i>РН 14.</i>	Ефективно виконувати різні ролі у команді в процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
<i>ІК</i>	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальної роботи, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
<i>ЗК 1.</i>	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
<i>ЗК 2.</i>	Розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності психолога
<i>ЗК 3.</i>	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
<i>ЗК 4.</i>	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
<i>ЗК 5.</i>	Здатність бути критичним і самокритичним
<i>ЗК 6.</i>	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
<i>ЗК 9.</i>	Здатність до конструктивного спілкування, працювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми та налагоджувати ефективну міжособистісну комунікацію, поважати різноманітність та мультикультурність.

ЗК 11.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
СК 1.	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
СК 2.	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
СК 3.	Здатність розуміти індивідуальні-психологічні відмінності особистості та враховувати основні підходи до їх вивчення.
СК 4.	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
СК 5	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
СК 6.	Здатність діагностувати зміст та психологічні особливості розвитку психічних процесів, станів, особистісних властивостей.
СК 11.	Здатність до ефективного міжособистісного спілкування, емпатійного слухання, емоційної стабільності, толерантності

СТРУКТУРА КУРСУ

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
4	2			1	Тема 1. Психологія творчості як галузь психологічної науки	Розуміти: сутність творчості як психологічного феномену; місце психології творчості. Знати: ключові поняття, об'єкт і предмет дисципліни, основні напрями дослідження творчості. Вміти: визначати прояви творчості; аналізувати феномен творчості з позиції психології
2				1	Тема 2. Підходи до вивчення творчості у вітчизняній психологічній науці	Розуміти: специфіку українських підходів до вивчення творчості. Знати: концепції Рубінштейна, Пономарьова Вміти: порівнювати різні наукові підходи; застосовувати їх до аналізу творчих процесів.
2				1	Тема 3. Дослідження творчості в зарубіжній психології	Розуміти: провідні зарубіжні теорії творчості. Знати: роботи Гілфорда, Торренса, Маслоу, Роджерса, Стенберга, Медника. Вміти: зіставляти концепції; визначати їх практичне значення.
4	2			1	Тема 4. Особливості психологічного дослідження творчості	Розуміти: методологію дослідження творчості. Знати: методи: тести креативності, аналіз продуктів діяльності, спостереження. Вміти: добирати та інтерпретувати методики дослідження творчості.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
4				1	Тема 5. Психологічне обґрунтування процесу творчості	Розуміти: механізми й етапи творчого процесу. Знати: моделі Валласа, Пойї, Гілфорда. Вміти: аналізувати перебіг творчого процесу; виявляти бар'єри та стимули.
4				1	Тема 6. Психологічні особливості наукової творчості	Розуміти: специфіку наукового мислення та діяльності. Знати: етапи дослідження: гіпотеза, аналіз, експеримент, інтерпретація. Вміти: застосовувати елементи наукової творчості у власній роботі.
4					Тема 7. Творча особистість	Розуміти: структуру творчої особистості. Знати: характерологічні та когнітивні риси творчої особистості. Вміти: аналізувати творчий потенціал особистості.
4					Тема 8. Здібності як умова розвитку творчої особистості	Розуміти: зв'язок здібностей і творчості. Знати: види здібностей, їх класифікації. Вміти: визначати та оцінювати індивідуальні здібності.
4	2				Тема 9. Креативність у структурі загальних здібностей	Розуміти: роль креативності у системі інтелекту. Знати: моделі креативності (Гілфорд, Торренс, Стенберг). Вміти: оцінювати креативність; аналізувати показники творчих здібностей.
4	2				Тема 10. Онтогенетичний розвиток творчої особистості	Розуміти: закономірності розвитку творчих здібностей у віці. Знати: вікові стадії розвитку творчості. Вміти: добирати завдання та вправи для різних вікових груп.
4		4			Тема 11. Ознайомлення учасників з метою тренінгу креативності та вимогами до його проведення	Розуміти: значення тренінгу креативності. Знати: структуру, правила, етапи тренінгу. Вміти: організовувати вступний етап тренінгової роботи.
4		4			Тема 12. Формування креативного середовища. Вправи для розвитку креативного потенціалу особистості.	Розуміти: вплив середовища на творчість. Знати: принципи побудови креативного простору; види тренінгових вправ. Вміти: створювати креативне середовище; проводити вправи.
4		4			Тема 13. Розвиток окремих видів креативності як індивідуальної властивості особистості (гнучкість).	Розуміти: роль гнучкості у творчості. Знати: техніки розвитку гнучкості мислення. Вміти: виконувати вправи на гнучкість та перетворення способів розв'язання задач.
4		4			Тема 14. Розвиток окремих видів креативності як індивідуальної властивості	Розуміти: значення оригінальності як критерію творчості. Знати: техніки стимулювання оригінальності

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					особистості (оригінальність)	(інверсія, синектика тощо). Вміти: генерувати нестандартні ідеї; використовувати методи оригінального мислення.
4		4			Тема 15. Розвиток окремих видів креативності як індивідуальної властивості особистості (точність).	Розуміти: роль точності у творчому процесі. Знати: способи деталізації та логічної організації матеріалу. Вміти: аналізувати точність творчих продуктів; виконувати вправи на деталізацію
4		4			Тема 16. Розвиток окремих видів креативності як індивідуальної властивості особистості (швидкість мислення).	Розуміти: вплив темпу мислення на творчість. Знати: вправи та техніки для розвитку швидкості. Вміти: виконувати завдання на швидке генерування ідей.
4		4			Тема 17. Розвиток окремих видів креативності як індивідуальної властивості особистості (творча уява).	Розуміти: роль уяви у творчому моделюванні. Знати: методи розвитку уяви — фантазування, візуалізація, моделювання. Вміти: створювати творчі образи; виконувати вправи на уяву.
4		4			Тема 18. Розвиток окремих видів креативності як індивідуальної властивості особистості (інверсивне мислення).	Розуміти: сутність інверсивного мислення та його роль у творчості. Знати: техніки інверсії: протилежні рішення, зміна перспективи, антитези. Вміти: знаходити нестандартні альтернативні рішення; застосовувати інверсивні техніки
4		4			Тема 19. Розвиток окремих видів креативності як індивідуальної властивості особистості (моделювання та розумовий експеримент).	Розуміти: роль моделювання в творчому мисленні. Знати: види моделювання, етапи розумового експерименту. Вміти: застосовувати моделювання та уявні експерименти для створення нових рішень.
4		4			Тема 20. Завершення тренінгу креативності. Аналіз здобутих навичок, розвитку власної креативності.	Розуміти: значення рефлексії у розвитку творчості. Знати: критерії оцінки власного творчого зростання. Вміти: аналізувати набуті навички; визначати напрямки подальшого розвитку креативності.
36	48			6	Разом 90	

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdi.edu.ua/publiczna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diynalnist-institutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти	Зарахування результатів навчання у неформальній та інформальній освіті здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у НРЗВО КПДІ, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю): закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. 1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження. 2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою. 3. Система оцінювання. Здобувач отримує: - відмінно (12-10 балів), якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання. Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення; - добре (9-7 балів): якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми. Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем; - задовільно (6-4 балів): короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення «Про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є

занять	обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідовує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до заліку	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до диференційованого заліку
Підсумкова залікова оцінка з дисципліни	Оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів освіти враховує виконання усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою з навчальної дисципліни «Психологія творчості з тренінгом креативності». Для поточного оцінювання знань та диференційованого заліку використовується 4-бальна шкала. Деталі щодо підсумкового контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу» та «Положенні про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»

ВЕРИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
Критерії оцінювання навчальної діяльності студента
Оцінювання за 4-бальною шкалою

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано з оцінкою «відмінно»
Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно варіативний)	добре	Зараховано з оцінкою «добре»
Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційовані залік
Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)	задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно»
Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний) з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно	не зараховано

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Нормативно-правова база	- Етичний кодекс психолога. - Лист МОН від 30.11.2020 № 6/1427-20 «Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти». - Лист ІМЗО від 30.03.2023 № 21/08-494 "Про удосконалення роботи фахівців психологічної служби у системі освіти України" - Лист ІМЗО від 07.07.2025 № 21/08-586 "Про методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти України в 2025/2026 навчальному році» - Наказ МОН № 609 від 08 червня 2018 року «Про затвердження Примірнього положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти». - Наказ МОН України «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України» №1/9-477 від 24.07.2001р. - Наказ МОН України «Положення про психологічний кабінет дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи освіти» від 19.10.2001р. № 691. - Положення про психологічну службу системи освіти України. Наказ МОН України № 509 від 22.05.2018р
Основна	1. Барановська Л. В. Психологія ділового спілкування : навч.

література	посіб. Київ : НАУ, 2016. 248 с 2. Васильєва О.А. Психологія ділового спілкування : навч.-метод. посіб. Ізмаїл : ІДГУ, 2018. 177 с. 3. Етика ділового спілкування : навч. посіб. / Гриценко Т.Б. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 344 с. 4. Засекіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та міжособове спілкування : навч. посіб. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 184 с. 5. Клепиков О.І., Кучерявий І.Т. Основи творчості особистості. Київ : Вища школа, 2016. 295 с. 6. Клименко В.В. Психологія наукової творчості. Київ : Аверс, 2018. 7. Коваленко А.Б. Психологія розуміння творчих задач. Київ : Либідь, 2014. 116 с. 8. Методологія проведення тренінгів : курс лекцій. / укл. Корнієнко І. О., Алмаші С. І. Мукачєво : МДУ, 2016. 60 с. 9. Психологія і педагогіка життєтворчості: Навч.-метод. посібник / За ред. Л.В.Сохань, І.Г.Єрмакова, В.О.Тихонович. Інститут педагогіки АПНУ, інститут соціології АПНУ. Київ, 2016. 792 с. 10. Роменець В.А. Психологія творчості. Київ : Либідь, 2021. 288 с. 11. Рибалка В.В. Психологія розвитку творчої особистості. Навч. посібник. Київ : ІЗМН, 2016. 236 с. 12. Ораторське мистецтво : навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. : І. М. Плотницька, О. П. Левченко, З. Ф. Кудрявцева та ін. ; за ред. І. М. Плотницької, О. П. Левченко. 2-ге вид., стер. Київ : НАДУ, 2019. 128 с. 13. Практикум з психології спілкування. Конспекти лекцій : навч. посіб. «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Ушинського», 2021. 67 с. 14. Психологія спілкування : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : НФаУ, 2018. 140 с. 15. Федорчук В. М. Соціально-психологічний тренінг «Розвиток комунікативної компетентності викладача» : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2006. 240 с. 16. Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання [текст] : навч. посіб. Київ : «Центр учбов. літер.», 2014. 250 с. 17. Федорчук В.М., Федорчук В.В., Комарніцька Л.М. Тренінг комунікативної компетентності. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2021. 176 с. 18. Філоненко М. М. Психологія спілкування : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 224 с.
Додаткова література	1. Карпенко Є. Основи психотренінгу : навч. посібник. Дрогобич, 2015. 79 с. 2. Курова А.В. Психологія спілкування : навч.-мет. посіб. для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА»). Одеса : Фенікс, 2020. 79 с.

	3. Матійків І. М. Тренінг емоційної компетентності: навч.-метод. посіб. Київ : Педагогічна думка, 2012. 112 с. 4. Методологія проведення тренінгів : курс лекцій. / укл. Корнієнко І. О., Алмаші С. І. Мукачево : МДУ, 2016. 60 с. 5. Перепелюк Т.Д., Ільченко І.С. Організація і методика соціально-психологічних тренінгів : навч. під. Умань : видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2014. 255 с. 6. Мілютіна К. Л. Теорія і практика психологічного тренінгу : навч. посіб. МАУП, 2004. 192 с. 7. Шевчук О. М. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : навч.посіб. Умань : ПП Жовтий, 2014. 133 с. 8. Білова М.Е. Навчально-методичний посібник зі спецкурсу «Соціально-психологічний тренінг». Одеський національний університет ім. І.Мечникова, 2014. 113 с.
Інтернет-ресурси	1. Електронна бібліотека НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут». Режим доступу: https://kpd.edu.ua/biblioteka/ 2. Кваліфікаційна характеристика професії «психолог». Режим доступу: https://expertizejournal.org.ua/attachments/article/228/%D0%9A%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0%20%D1%85%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B329.03.2017.pdf. 3. Сторінка курсу «Тренінг партнерських взаємин та створення сім'ї» Режим доступу: https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1611